

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 10ης Δεκεμβρίου 1969*

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 10/68 και 18/68,

Società «Eridania» Zuccherifici Nazionali, με έδρα τη Γένουα, Corso A. Podestà, 2, **Società Italiana per l'Industria degli Zuccheri**, με έδρα τη Γένουα, Via Corsica 19, **Società Distilleria di Cavarzere**, με έδρα την Πάδουα, Via S. Fermo 39, **Società Romana Zucchero**, με έδρα τη Γένουα, Via XX Settembre 29/4, **Società Zuccherificio del Volano**, με έδρα τη Γένουα, Via XX Settembre 29/4, **Associazione Nazionale fra gli Industriali dello Zucchero, dell'Alcool e del Lievito** (εθνική ένωση βιομηχανιών ζαχάρεως, οινοπνεύματος και μαγιάς μπύρας), με έδρα τη Γένουα, Via B. Bosco 57/4, επικουρούμενες από το δικηγόρο Ρώμης Nicola Catalano, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Ernest Arendt, 34/B rue Philippe II,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από το νομικό της σύμβουλο Giancarlo Olmi, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Émile Reuter, boulevard Royal 4,

καθής,

υποστηριζόμενης από τις:

1. **CO.PRO.B.** — **Cooperativa Produttori Bieticoli**, με έδρα τη Βολώνια, Via San Felice 15, και **CO.PRO.A.** — **Cooperativa Produttori Agricoli**, με έδρα το Ostellato (Φερράρα), εκπροσωπούμενες από τους δικηγόρους Βολώνιας Francesco Vittorio Bianchi, Guido Giordani και Giuseppe Bertani, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο André Elvinger, 84 Grand Rue,

και

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

2. Società per Azioni Zuccherificio Castiglione, με έδρα τη Ρώμη, Via Curtatone 3, επικουρούμενη από το δικηγόρο Καθηγητή Gaetano Castellano, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το Felicien Jansen, 21 Rue Aldringer,

και

3. Κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενη από τον Adolfo Maresca, πληρεξούσιο υπουργό, επικουρούμενο από το δικηγόρο Pietro Peronaci, Sostituto Avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ιταλίας,

παρεμβαίνουσες,

που έχουν ως αντικείμενο η μεν υπόθεση 10/68, την ακύρωση

1. της απόφασης της Επιτροπής 1/22/66, της 27ης Ιουλίου 1967, περί χορηγήσεως από το ΕΓΤΠΕ ενισχύσεως ύψους 480 000 λ.μ. για την επέκταση και αύξηση της δυναμικότητας της βιομηχανίας ζαχάρεως του Minerbio (Βολώνια), ιδιοκτησίας της «Cooperativa Produttori Bieticoli — CO.PRO.B.»,
2. της απόφασης της Επιτροπής 1/17/INON, της 2ας Οκτωβρίου 1967, περί χορηγήσεως από το ΕΓΤΠΕ ενισχύσεως ύψους 767 000 λ.μ. για την επέκταση του εργοστασίου ζαχάρεως του Ostellato (Φερράρα), ιδιοκτησίας της «Società Cooperativa Produttori Agricoli — CO.PRO.A.», και
3. της απόφασης της Επιτροπής 1/73/67, της 7ης Μαρτίου 1968, περί χορηγήσεως από το ΕΓΤΠΕ ενισχύσεως ύψους 300 000 λ.μ. για την επέκταση και αύξηση του δυναμικού του εργοστασίου ζαχάρεως του Castiglione Fiorentino (Arezzo), ιδιοκτησίας της «Zuccherificio Castiglione SpA», με έδρα τη Ρώμη,

η δε υπόθεση 18/68,

την ακύρωση της σιωπηρής απορριπτικής απόφασης που απορρέει από την έλλειψη απαντήσεως στο υπόμνημα που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες στις 7 Μαΐου 1968 στην Επιτροπή των Ε.Κ., με το οποίο ζητείτο ακύρωση ή ανάκληση των αναφερθεισών αποφάσεων,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους R. Lecourt, Πρόεδρο, R. Monaco και P. Pescatore, προέδρους τμήματος, A. M. Donner (εισηγητή), A. Trabucchi, W. Strauß και J. Mertens de Wilmars, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: K. Roemer
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με δικογράφο που κατέθεσαν στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Μαΐου 1968 οι προσφεύγουσες άσκησαν την προσφυγή 10/68, με την οποία ζητούν ακύρωση των αποφάσεων της Επιτροπής 1/22/66, της 27ης Ιουλίου 1967, 1/17/INON, της 2ας Οκτωβρίου 1967 και 1/73/67, της 7ης Μαρτίου 1968, με τις οποίες χορηγείται από το ΕΓΤΠΕ ενίσχυση σε ορισμένα εργοστάσια ζαχάρως που είναι εγκατεστημένα στην Ιταλία.
- 2 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη γραμματεία του Δικαστηρίου την 1η Αυγούστου 1968 οι ίδιες προσφεύγουσες άσκησαν δυνάμει του άρθρου 175 της Συνθήκης προσφυγή κατά της σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως, η οποία απορρέει, κατά τη γνώμη τους, από τη σιωπή που τήρησε η Επιτροπή επί αιτήσεως, με την οποία οι προσφεύγουσες είχαν ζητήσει ανάκληση των προαναφερθεισών αποφάσεων.
- 3 Με Διάταξη της 25ης Οκτωβρίου 1968 το Δικαστήριο αποφάσισε να συνεκδικάσει δύο υποθέσεις προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Ως προς το παραδεκτό της προσφυγής 10/68

- 4 Η καθής και οι παρεμβαίνουσες αμφισβητούν ότι μπορεί να γίνει δεκτή η προσφυγή 10/68, ισχυριζόμενες αφενός ότι είναι εκπρόθεσμη καθόσον στρέφεται

κατά των δύο πρώτων αποφάσεων, η έκδοση των οποίων κατέστη γνωστή με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα στις 4 Αυγούστου και στις 7 Οκτωβρίου 1967 αντιστοίχως και αφετέρου, επειδή οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν απευθύνονται κατά των προσφευγουσών, δεν θίγονται άμεσα και ατομικά από τις αποφάσεις και συνεπώς δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωσή τους.

Το δεύτερο σκέλος αυτής της ενστάσεως περί απαράδεκτου αφορά το σύνολο της προσφυγής και γι' αυτό πρέπει να εξεταστεί πρώτο.

- 5 Δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά των αποφάσεων που απευθύνονται σ' αυτό και κατά των αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις απευθυνόμενες σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά.

Κατά το γράμμα του τελευταίου άρθρου καθεμιάς από τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, οι αποφάσεις αυτές απευθύνονται στην Ιταλική Κυβέρνηση καθώς και σ' εκείνους που ευνοούνται αντίστοιχα από κάθε απόφαση.

Επομένως, το αν οι προσφεύγουσες έχουν δικαίωμα να ασκήσουν προσφυγή εξαρτάται από το αν οι αποφάσεις αυτές τις αφορούν άμεσα και ατομικά.

- 6 Οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η προϋπόθεση αυτή συντρέχει, επειδή οι χορηγούμενες ενισχύσεις είναι ικανές να μεταβάλλουν τις σχέσεις ανταγωνισμού στην ιταλική αγορά ζαχάρεως και ως εκ τούτου θίγονται λόγω του πλεονεκτήματος που αποκτούν οι επιχειρήσεις εκείνες, προς τις οποίες απευθύνονται οι προσβαλλόμενες αποφάσεις και με τις οποίες βρίσκονται σε ανταγωνισμό.

Κυρίως λόγω της εισαγωγής του συστήματος των ποσοτώσεων που προβλέπεται από τον κανονισμό 1009/67/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1967, περί κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα της ζαχάρεως (G.U. 308) και τον κανονισμό 1027/67/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1967, περί καθορισμού των βασικών ποσοτώσεων της ζαχάρεως (G.U. 313), οι προσβαλλόμενες αποφάσεις έχουν άμεση και ατομική επίπτωση στη θέση των προσφευγουσών στην ιταλική αγορά ζαχάρεως.

- 7 Μόνο το γεγονός ότι μία πράξη μπορεί να επηρεάσει τις σχέσεις ανταγωνισμού στην οικεία αγορά δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι η πράξη, που απευθύνεται σε κάποιον αφορά άμεσα και ατομικά κάθε επιχειρηματία που βρίσκεται με αυτόν σε οποιαδήποτε σχέση ανταγωνισμού.

Μόνο η συνδρομή ειδικών περιστάσεων μπορεί να θεμελιώσει δικαίωμα ενός πολίτη που ισχυρίζεται ότι η πράξη επηρεάζει τη θέση του στην αγορά να ασκήσει προσφυγή δυνάμει του άρθρου 173.

- 8 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ασκούν άμεση επίδραση στη θέση τους στο σύστημα κατανομής των ποσοστώσεων που προβλέπεται από τους κανονισμούς 1009/67 και 1027/67 και έτσι θεμελιώνουν την ύπαρξη ειδικών περιστάσεων ως προς αυτές.

Για να σταθμιστεί αν το επιχείρημα αυτό είναι λυσιτελές, πρέπει να τονιστούν ορισμένες ιδιομορφίες του μηχανισμού αυτού των ποσοστώσεων όπως εφαρμόζεται στην ιατρική αγορά ζαχάρεως.

- 9 Οι προαναφερθέντες κανονισμοί, με σκοπό να προλάβουν την υπερπαραγωγή και να προαγάγουν την περιφερειακή ειδίκευση της παραγωγής, θέσπισαν για μία καταβατική περίοδο, σύστημα ποσοστώσεων που συνίσταται στη χορήγηση σε κάθε επιχείρηση ή εργοστάσιο ζαχάρεως βασικής ποσοστώσεως, για την οποία η Κοινότητα εγγυάται την τιμή και τη διάθεση, εγγύηση όμως που περιορίζεται ή αποκλείεται για παραγωγή ποσοτήτων πέρα από τις ποσοστάσεις.

Προς το σκοπό αυτό χορηγείται σε κάθε κράτος μέλος μία βασική ποσότητα που κατανέμεται μεταξύ των εγχωρίων επιχειρήσεων και εργοστασίων ζαχάρεως, το μιν 90 έως 85% σύμφωνα με το μαθηματικό τύπο που αναφέρεται στο άρθρο 23 του κανονισμού 1009/67 και στηρίζεται στην παραγωγή τους κατά τη διάρκεια μιας περιόδου αναφοράς (περίοδοι 1961/62 και 1965/66), τα δε υπόλοιπα 10 έως 15% κατά την κρίση της οικείας κυβερνήσεως προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές στη βιομηχανία ζαχάρεως και την καλλιέργεια των τεύτλων ή ειδικές περιστάσεις.

- 10 Η Ιταλική Κυβέρνηση με υπουργική απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 1968 εφάρμοσε για την κατανομή του 10% της βασικής ποσότητας κριτήρια κατά τα οποία μόνον σε επιχειρήσεις που πληρούν ορισμένες γενικές και αντικειμενικές προϋποθέσεις επιτρέπεται να υπερβούν αυτόματα τη βασική τους ποσοστώση μέσα σε προκαθορισμένα όρια και πλην εξαιρέσεως που δεν ενδιαφέρει στην προκειμένη περίπτωση.

Συνεπώς, η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων και εργοστασίων δεν έπαιξε ρόλο κατά την κατανομή αυτών των 10% που είναι το μόνο μεταβλητό στοιχείο του συστήματος, εφόσον η κατανομή αυτή στηριζόταν σε κριτήρια που αφορούσαν τελείως διαφορετικές περιστάσεις, όπως η περιοχή εγκατάστασης του εργοστασίου, η φύση και ο αριθμός των μονάδων παραγωγής της επιχείρησης

ή τα αποτελέσματα των περιόδων παραγωγής ζαχάρεως που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως ισχύος της εν λόγω υπουργικής αποφάσεως.

- 11 Από αυτά συνάγεται ότι οι ενισχύσεις του ΕΓΤΠΕ, όπως αυτές που χορηγούνται με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, ασκούν επίδραση στην κατανομή των ποσοστώσεων μόνο καθόσον προβλέπεται από τα κριτήρια που θεσπίζουν οι κυβερνήσεις.

Άρα οι ενισχύσεις αυτές δεν ασκούν άμεση επίδραση στην εν λόγω κατανομή.

- 12 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ακόμη ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, και ιδίως εκείνη που αφορά το εργοστάσιο ζαχάρεως του Castiglion Fiorentino, επηρέασαν την κατανομή της βασικής ποσότητας από την Ιταλική Κυβέρνηση, επειδή εξαρτήσανε την καταβολή της ενισχύσεως από την υποχρέωση της εν λόγω Κυβερνήσεως να εγκρίνει στους δικαιούχους βασική ποσόστωση αντίστοιχη προς την αύξηση της δυναμικότητάς τους.

- 13 Δεν μπορεί όμως να θεωρηθεί ότι η προϋπόθεση αυτή καθόρισε το περιεχόμενο των κριτηρίων κατανομής που θέσπισε η Ιταλική Κυβέρνηση.

Αντίθετα, η Επιτροπή δεν μπορούσε να εγκρίνει τις ενισχύσεις του ΕΓΤΠΕ χωρίς να έχει εξασφαλίσει εκ των προτέρων ότι οι αποφάσεις αυτές συμβαδίζουν με την πολιτική κατανομής που η Ιταλική Κυβέρνηση σκόπευε να υιοθετήσει σύμφωνα με τη σχετική κανονιστική ρύθμιση περί κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα της ζαχάρεως.

- 14 Άρα οι περιστάσεις τις οποίες επικαλούνται οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις τις αφορούσαν άμεσα και ατομικά.

Χωρίς λοιπόν να χρειάζεται να εξεταστούν οι άλλοι λόγοι που αφορούν το απαράδεκτο, η προσφυγή 10/68, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής 18/68

- 15 Η προσφυγή αυτή έχει ως αντικείμενο ακύρωση της σιωπηρής απορριπτικής απόφασης που απορρέει από τη σιωπή που τήρησε η Επιτροπή επί αιτήσεως που της απηύθυναν οι προσφεύγουσες ζητώντας την ακύρωση ή την ανάκληση

των τριών επιδίκων αποφάσεων λόγω ελλείψεως νομιμότητας, άλλως για λόγους σκοπιμότητας.

- 16 Η προσφυγή που προβλέπεται από το άρθρο 175 έχει ως αντικείμενο τη διαπίστωση παράνομης παράλειψης, όπως προκύπτει από το άρθρο αυτό που αναφέρεται σε παράλειψη «κατά παράβαση της Συνθήκης» και από το άρθρο 176 που αναφέρεται σε παράλειψη που κηρύχθηκε «αντίθετη προς την παρούσα Συνθήκη».

Χωρίς να προσδιορίζουν δυνάμει ποιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να ακυρώσει ή να ανακαλέσει τις εν λόγω αποφάσεις, οι προσφεύγουσες περιορίστηκαν να ισχυριστούν ότι οι αποφάσεις αυτές ελήφθησαν κατά παράβαση της Συνθήκης.

Ισχυρίζονται ότι και μόνο το γεγονός αυτό αρκεί για να θεμελιώσει παράλειψη της Επιτροπής, υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου 175.

- 17 Η Συνθήκη όμως προβλέπει, ιδίως στο άρθρο 173, και άλλα μέσα με τα οποία κοινοτική πράξη που φέρεται ως παράνομη να μπορεί να προσβληθεί και ενδεχομένως να ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής διαδίκου που νομιμοποιείται.

Το να γίνει δεκτό, όπως επιθυμούν οι προσφεύγουσες, ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητήσουν από το όργανο, το οποίο εξέδωσε την πράξη να την ανακαλέσει και, σε περίπτωση αποχής της Επιτροπής, να φέρουν ενώπιον του Δικαστηρίου αυτή την αποχή ως παράνομη παράλειψη εκδόσεως αποφάσεως, θα ισοδυναμούσε με την καθιέρωση παράλληλης προσφυγής με την προσφυγή του άρθρου 173 που δεν θα υπόκειτο στις προϋποθέσεις που προβλέπει η Συνθήκη.

- 18 Συνεπώς, η παρούσα προσφυγή δεν συγκεντρώνει τις απαιτήσεις του άρθρου 175 της Συνθήκης και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

έχοντας υπόψη τα διαδικαστικά έγγραφα,

αφού άκουσε την έκθεση του εισηγητή δικαστή, τις προφορικές παρατηρήσεις των διαδίκων, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα,

έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 173 και 175, το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και τον κανονισμό διαδικασίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

απορρίπτοντας κάθε αντίθετο αίτημα, αποφασίζει:

Απορρίπτει τις προσφυγές 10/68 και 18/68 ως απαράδεκτες.

Κρίθηκε στο Λουξεμβούργο στις 10 Δεκεμβρίου 1969.

Lecourt

Monaco

Pescatore

Donner

Trabucchi

Strauß

Mertens de Wilmars

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Δεκεμβρίου 1969.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
R. Lecourt